

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้การวิจัยแบบหาความสัมพันธ์เชิงทำนาย มีวัตถุประสงค์เพื่อหาอำนาจการทำนายของปัจจัยด้านความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง ความผูกพันในครอบครัว และความผูกพันใกล้ชิดกับเพื่อน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี ที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (proportionate stratified random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 245 คน เก็บข้อมูลเดือนพฤษภาคม 2549 ถึงเดือนมิถุนายน 2549

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบประเมินความคิดอัตโนมัติ (Automatic Thought Questionnaire) ของฮอลลอนและเค็นเดล (Hollon & Kendall, 1980) ซึ่งแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย ลัดดา แสงสีหาและดาราวรรณ ต๊ะปิ่นตา (2536) ส่วนที่ 3 แบบประเมินความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของโรเซนเบิร์ก (Rosenberg's Self-esteem Scale) ซึ่งแปลและดัดแปลงเป็นภาษาไทยโดยผ่องศรี ศรีมรกต (2536) ส่วนที่ 4 แบบประเมินสัมพันธภาพในครอบครัวของเรเซนิกและคณะ (Resenic et al, 1997) ซึ่งแปลและดัดแปลงโดยพิสมัย นพรัตน์ (2543) ส่วนที่ 5 แบบประเมินความผูกพันใกล้ชิดกับเพื่อนของเบอร์เมสเตอร์ (Friendship Intimacy [FI]) (Buhrmester, 1990) แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย มณฑนา นทีธาร (2546) ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 2, 3, 4 และ 5 ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 20 ราย โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ 0.94, 0.77, 0.83 และ 0.88 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า

1. วัยรุ่นตอนปลายมีความคิดอัตโนมัติทางลบร้อยละ 99.20 โดยมีความคิดอัตโนมัติทางลบในระดับเล็กน้อยร้อยละ 93.42 ระดับปานกลางร้อยละ 5.76 และ ระดับรุนแรงร้อยละ 0.82
2. ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และ ความผูกพันในครอบครัว สามารถทำนายความคิดอัตโนมัติทางลบของเด็กวัยรุ่นตอนปลาย ได้ร้อยละ 22.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนความผูกพันใกล้ชิดกับเพื่อนไม่สามารถทำนายความคิดอัตโนมัติทางลบของเด็กวัยรุ่นตอนปลายได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

1. เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานให้กับพยาบาลและบุคลากรในทีมสุขภาพ สำหรับใช้เป็นแนวทางแก้ไขและป้องกันเกี่ยวกับความคิดอัตโนมัติทางลบของวัยรุ่น โดยการส่งเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นและ ความผูกพันในครอบครัว เพื่อช่วยเสริมสร้างสุขภาพจิตที่ดีให้แก่เด็กก่อนระยะวัยรุ่นตอนปลาย
2. จากผลการศึกษาซึ่งจะพบว่า วัยรุ่นตอนปลายมีความคิดอัตโนมัติทางลบถึงร้อยละ 99.20 ผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือ โดยวัยรุ่นตอนปลายที่มีความคิดอัตโนมัติทางลบในระดับเล็กน้อยถึงปานกลาง ควรหาแนวทางแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดความคิดอัตโนมัติทางลบที่รุนแรงเพิ่มขึ้นต่อไป และในเยาวชนที่มีความคิดอัตโนมัติทางลบในระดับรุนแรงมีจำนวน 2 คน ได้มีการส่งต่อไปให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อการช่วยเหลือแล้ว เพื่อไม่ให้เกิดเป็นปัญหาทางจิตเวชต่อไป

ด้านการวิจัย

เนื่องจากตัวแปรด้านความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองและความผูกพันในครอบครัว สามารถร่วมกันทำนายความคิดอัตโนมัติทางลบได้ร้อยละ 22.8 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างต่ำ (Burn & Grove, 1997) แต่อย่างน้อยก็ทำให้ทราบแนวทางในการช่วยเหลือหรือป้องกันความคิดอัตโนมัติทางลบในเด็กวัยรุ่นตอนปลายเหล่านั้น สามารถนำไปปรับใช้ได้โดยการส่งเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว โดยอาจศึกษาโครงการที่ส่งเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง และวิธีการส่งเสริมความผูกพันในครอบครัว

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไปมีดังนี้

1. ควรมีการศึกษาความคิดอัตโนมัติทางลบในเชิงคุณภาพ เพื่อจะทำให้ทราบรายละเอียดถึงลักษณะของเนื้อหาความคิดอัตโนมัติทางลบของวัยรุ่นมากขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการปรับเปลี่ยนความคิดทางลบของวัยรุ่นและสร้างเสริมความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองซึ่งจะสามารถช่วยป้องกันและลดความคิดทางลบของวัยรุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความคิดอัตโนมัติทางบวกและทางลบในเด็กวัยรุ่นจนถึงวัยรุ่นตอนปลายเพื่อนำประโยชน์มาใช้ในการส่งเสริมสุขภาพจิตที่ดีของเด็กวัยรุ่นต่อไป
3. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีอิทธิพลหรือสามารถทำนายความคิดอัตโนมัติทางลบได้ เช่น ความเข้มแข็งอดทน เป็นต้น